

Denunciem la falta de diàleg social en la regulació de les renovables a Catalunya: indefensió dels ciutadans i desprotecció del patrimoni agrari i natural.

Sense cap diàleg social ni informació prèvia s'aproven mesures que destrueixen la ja reduïda sobirania alimentària de Catalunya, i permetrien autoritzar projectes de grans centrals de renovables encara que no s'hagi comprovat que compleixen les regulacions urbanístiques.

El passat 1 de març el Departament d'Acció Climàtica va convocar un gran nombre d'entitats ecologistes, municipalistes, sectors universitaris, sindicats i altres representants experts a una reunió prèvia a la constitució de la Taula de Diàleg Social de les Energies Renovables (creada en el Decret Llei 24/2021 *d'Acceleració de les Energies Renovables Distribuïdes i Participades*).

Seguidament, es va iniciar un procés de treball organitzat a través de quatre comissions que, en comptes de tractar els objectius fundacionals de la Taula de Diàleg, es dedica a valorar i debatre sobre diversos articles de l'avantprojecte de Llei de Transició Energètica (es preveu la seva aprovació en 2024).

Una vintena de les entitats socials, ecologistes i municipalistes que participen en aquest procés de treball han manifestat en fòrums interns la seva disconformitat amb el sistema de funcionament d'aquestes comissions que no garanteix un diàleg social real. Per acabar-ho de fer més evident s'havia demanat als integrants de totes les comissions que reservessin el dia 7 de juny per assistir a una Reunió Plenària. Aquesta reunió ha estat cancel·lada la tarda del darrer dia hàbil previ a la trobada.

Indignació per l'aprovació de noves mesures sense cap diàleg social ni informació als afectats.

El descontentament pel mal funcionament de la Taula de Diàleg Social per a les Renovables ha esdevingut indignació arran de l'aprovació del *Decret Llei 5/2022, de 17 de maig, de mesures urgents per contribuir a pal·liar els efectes del conflicte bèl·lic d'Ucraïna*. En el marc d'aquest decret, que conté mesures molt diverses, s'hi aproven dues modificacions altament rellevants en la regulació de la implantació de les energies renovables. Tot plegat, mentre s'observa com contínuament van apareixent a informació pública diversos projectes de renovables que no compleixen el preceptes legals establerts en l'article 19 de la Llei 16/2017 del canvi climàtic, ja que ni son de proximitat, ni s'implanten en espais ja alterats, ni son distribuïts.

Desprotecció dels conreus de regadiu per instal·lar-hi renovables. Una pèrdua de sobirania alimentària que Catalunya no es pot permetre.

S'eliminen les restriccions que impedièen instal·lar grans extensions de plaques solars en zones d'implantació de nous regs o de transformació dels existents, aprovades en el marc del *Decret Llei 16/2019, de 26 de novembre, de mesures urgents per a l'emergència climàtica i l'impuls a les energies renovables*. Aquesta eliminació obre la porta a les grans multinacionals

promotores de grans centrals de renovables a eliminar milers d'hectàrees de regadiu a Catalunya, amb la única limitació (encara vigent) de no excedir el 5% de superfície municipal.

Les infraestructures de reg suposen riquesa i prosperitat pel territori, ja que generen activitat econòmica multiplicant la productivitat agrària i creant nombrosos llocs de treball a les àrees rurals. Contribueixen a reduir la despoblació i l'abandó de les àrees rurals que és una de les grans amenaces per a la conservació dels espais naturals i la biodiversitat. Alhora atempten clarament contra la sobirania alimentària de Catalunya, contra la capacitat d'autoproveir-nos d'aliments de proximitat, **element clau en la lluita contra el canvi climàtic i de prevenció davant les crisis alimentàries que aquest generarà.**

La conveniència de protegir el conjunt de les superfícies agràries de Catalunya, també les de secà, adquireix una rellevància vital i esdevé una qüestió de supervivència en l'actual context de canvi climàtic, que provocarà crisis recurrents de males collites i períodes de desabastiment alimentari global. Cal tenir en compte que Catalunya produeix únicament el 45% dels aliments que consumeix. Per tant esdevé prioritari no perdre sobirania alimentària per interessos especulatius de l'oligopoli energètic.

Aquesta necessitat de protegir els conreus a Catalunya esta regulada per la *Llei 3/2019, del 17 de juny, dels espais agraris* que, en els articles 1 i 2 afirma que exerceixen una funció cabdal i insisteix a "Reconèixer l'espai agrari i l'entorn rural com a béns d'interès general per a la població, en el marc d'un mercat global" (Article 2, apartat d). La *Llei 16/2019* també garanteix la "no afectació significativa a sòls de valor agrològic alt o d'interès agrari elevat" amb els projectes de grans centrals de producció de renovables.

Aquest punt és especialment greu donat que el sentit comú i un gran nombre d'estudis fan evident que, per raons d'eficiència i de cohesió territorial, cal prioritzar la instal·lació de les renovables en espais ja antropitzats (àrees periurbanes, polígons industrials, teulades, etc.). Així ho regulen diverses normatives europees, estatals i la pròpia *Llei 16/2017, de l'1 d'agost, del canvi climàtic* en el seu article 19.

Via lliure a les grans centrals de renovables encara que no compleixin amb les normes urbanístiques.

El Decret *Llei 5/2022* modifica l'article 18.1 del DL 16/2019, afegint un paràgraf en el que atribueix a l'òrgan competent en matèria d'energia l'autorització de construcció de grans centrals de renovables en sòl no urbanitzable, encara que l'òrgan urbanístic no s'hagi pronunciat. Això significa que els promotors, amb l'autorització de construcció aprovada per l'òrgan energètic, podrien sol·licitar la llicència d'obres als Ajuntaments i, eventualment, iniciar les obres sense que l'òrgan urbanístic s'hagi pronunciat. Aquesta incongruència, en cas que finalment l'òrgan urbanístic declarés inviable aquells projectes, podria acabar derivant en litigis en els quals els promotors reclamessin indemnitzacions a l'administració pública.

Aquest fet, a més de representar un contrasentit des de la lògica del procés d'autorització de projectes en sòl no urbanitzable, atorga a l'òrgan energètic unes competències que no li són pròpies, com és la d'autoritzar la construcció de projectes. A més, es una situació que posa pressió als Ajuntaments i a les Comissions Territorials d'Urbanisme, que es trobarien que haurien de prendre decisions sobre la viabilitat urbanística de projectes de renovables que ja tenen atorgada l'autorització de construcció per part de l'òrgan energètic.

El diàleg social és imprescindible per a un bon desplegament de les renovables a Catalunya.

Per tot plegat, les entitats socials, agràries, ecologistes i municipalistes sotasignats, que formem part de la Taula de Diàleg Social per a les Renovables (TDSR) exigim al Govern de la Generalitat de Catalunya i en concret al Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural,

- Que la Taula de Diàleg Social sigui l'espai on s'informi i es debati sobre tots els canvis normatius que afectin als projectes d'energies renovables.
- Que permetin la participació de la Taula de Diàleg Social en la preparació del Pla Territorial per a la implantació de les energies renovables a Catalunya - PLATER.
- Que no es tramitin grans projectes de renovables en sòl no urbanitzable mentre la Taula de Diàleg Social no conclouï els seus treballs.